– всі суб'єкти і об'єкти системи повинні бути однозначно ідентифіковані;

– кожному об'єкту системи привласнена мітка критичності, що визначає цінність, яка міститься в ньому;

– кожному суб'єкту системи привласнений рівень прозорості, що визначає максимальне значення мітки критичності об'єктів, до яких суб'єкт має доступ.

Вибір політики безпеки – це прерогатива керівника системи захисту інформації. Але якою б вона не була, важливо, щоб впроваджена система захисту інформації відповідала ряду вимог, які будуть розглянуті в наступному розділі.

Список використаних джерел:

1. Про захист інформації в інформаційно телекомунікаційних системах: Закон України № 80/94-ВР від 05.07.1994 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/80/94-%D0%B2%D1%80.

2. Методичні рекомендації щодо впровадження системи управління інформаційною безпекою та методики оцінки ризиків відповідно до стандартів Національного банку України: лист НБУ від 03.03.2011 № 24-112/365. URL : http://zakon4.rada.gov.ua.

3. Степаненко О.П. Моделі, методи, інформаційні технології підтримки процесів діяльності банківської системи Київ : КНЕУ, 2013. 491 с.

Ковальчук Майя Сергіївна
Провідний спеціаліст відділу освіти, молоді та спорту
Чемеровецької селищної ради

ВПЛИВ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ НА ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТИ

У контексті реалій сьогодення, варто відзначити зміни у фінансуванні освіти та низку проведених реформ у напрямку проведення децентралізації місцевих органів влади та місцевих бюджетів.

Децентралізація – це передача значних повноважень та бюджетів від державних органів органам місцевого самоврядування. Так щоб якомога більше повноважень мали ті органи, які ближче до людей, де такі повноваження можна реалізувати найуспішніше [1].

Основою розвиненого місцевого самоврядування є ефективні місцеві бюджети. Переваги децентралізованого управління бюджетом здебільшого пояснюють тими ж аргументами, якими розкривається доцільність децентралізації державного управління. Вирішуючи питання забезпеченості суспільних послуг за рахунок бюджетних коштів, слід мати на увазі, що при децентралізованому підході існує можливість повніше врахувати інтереси споживачів, а при переході до централізованого забезпечення – знизити вартість послуг [2].

Децентралізацію, як основний вектор розвитку і піднесення країни з кризового становища влада прийняла до уваги у 2014 р. у час «Революції гідності» та вимог від населення рішучих реформ і змін. Таким чином, у 2014 році було ухвалено базові нормативні документи, окреслено повне бачення реформи адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування, що й створило передумови для реальних кроків децентралізації, свідками якої громадяни стали вже в наступному 2015 р. [1].

Під час проведення даної реформи було прийнято та внесено до законодавчих та нормативних актів Розпорядження Кабінету Міністрів України № 333-р від 01.04.2014 р. «Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні». Цей документ визначав план заходів щодо проведення децентралізації влади в Україні.

28 грудня 2014 р. Верховна Рада України ухвалила зміни до Податкового та Бюджетного кодексів України, які визначили нову фінансову основу органів місцевого самоврядування, встановили новий розподіл загальнодержавних податків та запровадили нові місцеві податки, а також запровадили нову систему бюджетного вирівнювання. 31 серпня 2015 року в першому читанні ВРУ схвалила Зміни до Конституції щодо децентралізації влади. Також було

прийнято Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» (№157-VШ від 5 лютого 2015 року), яким дозволено провести укрупнення громад без внесення змін до Конституції України.

Всі ці зміни потрібні для запровадження повноцінного самоврядування на регіональному рівні – створення виконавчих комітетів районних та обласних рад, чиї функції зараз виконують районні та обласні державні адміністрації, тощо [3].

Оскільки запорукою розвитку є освічене суспільство, тому, важливим етапом реформ сьогодення є зміни у освітній сфері. З прогресом децентралізації, відбулась безліч змін у процесі фінансування освітніх закладів за рахунок коштів бюджетів різних рівнів.

Щоб якомога ефективніше реалізувати стратегічні плани, в першу чергу нам потрібно розглядати видатки на освіту не як елемент соціальної політики, а як інвестиції в людський капітал [4].

Важливою рушійною силою зміни фінансування сфери освіти з місцевих бюджетів, було підписання 14 січня 2015 року Кабінетом Міністрів України постанови, яка найбільше стосується змін в зазначеній сфері у часі децентралізації «Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам».

Згідно постанови КМУ, освітня субвенція надається місцевим бюджетам з метою фінансового забезпечення реалізації делегованих органами місцевого самоврядування повноважень у сфері освіти. Ця субвенція може надаватися бюджету Автономної Республіки Крим, обласним і районним бюджетам, міським бюджетам та бюджетам об'єднаних територіальних громад, що створюються згідно із законом і перспективним планом формування територій громад [2].

Субвенція спрямовується на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників таких типів навчальних закладів:

- загальноосвітні навчальні заклади усіх ступенів;
- шкільні відділення навчально-виховних комплексів;

- спеціалізовані школи (школи-інтернати), включаючи школи інтернати з поглибленим вивченням окремих предметів і курсів для поглибленої підготовки дітей у галузі науки і мистецтв, фізичної культури і спорту, інших галузях, ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою, ліцеї (ліцеї-інтернати), гімназії (гімназії-інтернати), колегіуми (колегіуми-інтернати);

- вечірні (змінні) школи;

- загальноосвітні навчальні заклади для громадян, які потребують спеціальної допомоги та реабілітації;

- спеціальні загальноосвітні навчальні заклади для дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку, навчально-реабілітаційні центри;

- професійно-технічні навчальні заклади державної та комунальної власності в частині забезпечення видатків на здобуття повної загальної середньої освіти, в саме на оплату праці з нарахуваннями викладачів, які викладають відповідні предмети [5].

Залишки коштів за освітню субвенцію на кінець бюджетного періоду зберігаються на рахунках відповідних місцевих бюджетів і використовуються у наступному бюджетному періоді з урахуванням цільового призначення субвенції і можуть спрямовуватись, на такі видатки:

- придбання шкільних автобусів для перевезення дітей із загальноосвітніх навчальних закладів, які будуть оптимізовані;

- оновлення навчальної та матеріально-технічної бази загальноосвітніх навчальних закладів, які оптимізовані/об’єднані/реорганізовані або які повністю укомплектовані і до яких будуть довозитися учні загальноосвітніх навчальних закладів;

- придбання підручників і посібників загальноосвітніх навчальних закладів (за погодженням з МОН);

- оснащення загальноосвітніх навчальних закладів засобами навчання з фізики, хімії, біології, географії, математики, навчальними комп’ютерними комплексами з мультимедійними засобами навчання (інтерактивна дошка,

мультимедійний проектор, під'єднаний до комп'ютера вчителя, учнівське комп'ютерне обладнання, програмне забезпечення, електронні підручники, комутаційне обладнання тощо);

- підключення загальноосвітніх навчальних закладів до Інтернету, насамперед у сільській місцевості;
- здійснення заходів у сфері енергоефективності та енергозбереження.

Не допускається спрямування субвенції на:

- закупівлю товарів, робіт і послуг, які безпосередньо не пов'язані з оплатою видатків, зазначених вище;
- оплату посередницьких послуг;
- здійснення заходів, метою яких є отримання прибутку.

Розподіл і перерозподіл загальних обсягів субвенції між місцевими бюджетами здійснюється Кабінетом Міністрів України. А контроль за використанням субвенції передано Мінфіну та Міністерству освіти і науки. Зокрема, казначейство двічі на місяць до 10 та до 2 числа перераховує субвенцію на рахунки місцевих бюджетів. А також, двічі на місяць подає Мінфіну та Міністерству освіти і науки інформацію про перераховані суми коштів в розрізі обласних і районних бюджетів міських бюджетів та зведену інформацію в розрізі бюджетів областей та м. Києва.

До позитивних наслідків децентралізації керування освітою можна віднести наступні: скорочення бюрократії; зміна вертикалі влади горизонталлю, демократизація керування; залучення безпосереднього досвіду нижчих адміністративних рівнів на місцях для здійснення ефективного керівництва [6].

Також, прослідковуються зміни у напрямах: ефективного використання коштів, що виділяються бюджетами різних рівнів і залучаються з приватних джерел самими закладами освіти; зростання якості надання освітніх послуг, викладання, менеджменту в освітніх закладах; реорганізація освіти та орієнтації ВНЗ на місцеві ринки праці, підвищення уваги регіональних та місцевих органів влади до потреб системи освіти.

Проте ще є вагомі прогалини та недоліки у даній системі, над чим варто працювати уряду та населенню країни в цілому. Незважаючи на позитивні наслідки, стратегія децентралізованої влади є ще недосконалою і варто визначити основні недоліки, які у найближчому майбутньому необхідно подолати:

1. Значна інфляція грошової одиниці, та досить низький рівень загального ВВП не дозволяє сказати, що на сферу освіти виділяється необхідна сума.

2. Потреби освітніх закладів і їх фінансування з бюджетів різних рівнів не відповідає реаліям.

3. В Україні є вагомий недолік побудови бюджету на нереальних показниках, що не дозволяє розвивати різні сфери у необхідних обсягах.

4. Неефективний розподіл видатків між різними категоріями освітніх закладів.

5. Відсутність звітування та доступності інформації про використані бюджетні кошти для громадян.

6. Неефективне використання коштів, відсутність явних результатів.

7. Високий рівень корупції у сфері освіти.

8. Відсутність жорсткого контролю за використанням коштів та наявності покарань для виконавців на яких покладено такі обов’язки.

9. Недотримання органами та установами законодавства України та існування можливостей оминути закон і не бути покараним, тощо.

Отож, на даному етапі розвитку бюджетної системи України варто зосередити увагу на якісних показниках та ефективному розподілі і використанні бюджетних коштів, які в майбутньому забезпечать розвиток усіх сфер соціального та економічного секторів.

Список використаних джерел:

1. Сас О. Що таке децентралізація і навіщо вона всім нам? – простими словами про реформу. URL: http://decentralization.gov.ua/news/item/id/1862

2. Кириленко О., Малиняк Б., Письменний В., Русін В.. Планування та управління фінансовими ресурсами територіальної громади. Київ. ТОВ «ПІПРИЄМСТВО»ВІЕНЕЙ», 2015. 396 с.

3. Децентралізація: коротко про головне. URL: http://buk-visnyk.cv.ua/misceve-samovryaduvannya/733/

4. Спиваковський О. Про стан фінансування освіти і науки. URL: http://osvita.ua/blogs/53098/

5. Левченко Т.І. Європейська освіта: Конвергенція та Дивергенція [укр]: монографія. Нова книга. 656 с.

6. Фінансування освіти в Україні. URL: https://science.iea.gov.ua/wp-content/uploads/2020/12/66_81_Finansuv_osvity.pdf

Корбило Вікторія Ігорівна
Головний спеціаліст територіального сервісного центру № 6141
РСЦ МВС України в Тернопільській області
Сидор Ірина Петрівна
К.е.н., доцент кафедри фінансів імені С. І. Юрія
Західноукраїнського національного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ НАДАННЯ СЕРВІСНИХ ПОСЛУГ ОРГАНАМИ МВС УКРАЇНИ

В нинішніх умовах державотворчого процесу одним з пріоритетних спрямувань адміністративної реформи в Україні необхідно вважати діяльність з удосконалення надання адміністративних послуг громадянам. Серед правоохоронних органів, які надають адміністративні послуги, зважаючи на широкий спектр функцій та повноважень, найбільш вагоме місце посідають органи Національної поліції України в системі органів виконавчої влади, діяльність якого координується Міністерством внутрішніх справ. В даному аспекті важливу роль в організації надання адміністративних послуг МВС України відіграють сервісні центри (далі–СЦ) МВС України, з яких 155